Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2023/2844

27.12.2023

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2023/2844

z 13. decembra 2023

o digitalizácii justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti v cezhraničných občianskych, obchodných a trestných veciach a o zmene niektorých aktov v oblasti justičnej spolupráce

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 81 ods. 2 písm. e) a f) a článok 82 ods. 1 písm. d),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([2]),

keďže:

(1) Komisia v oznámení s názvom „Digitalizácia justície v Európskej únii: Súbor príležitostí“ z 2. decembra 2020 identifikovala potrebu modernizovať legislatívny rámec cezhraničných postupov Únie v občianskom, obchodnom a trestnom práve v súlade so zásadou „digitálne služby ako štandard“, so súčasným zabezpečením existencie všetkých potrebných záruk na zabránenie sociálnemu vylúčeniu a na zaistenie vzájomnej dôvery, interoperability a bezpečnosti.

(2) Na dosiahnutie plne funkčného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti je dôležité, aby sa všetky členské štáty usilovali znížiť akékoľvek existujúce rozdiely v oblasti digitalizácie systémov a aby využili príležitosti, ktoré ponúkajú relevantné únijné mechanizmy financovania.

(3) Na účely posilnenia justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti by sa právne akty Únie, ktorými sa stanovuje komunikácia medzi príslušnými orgánmi vrátane orgánov a agentúr Únie a medzi príslušnými orgánmi a fyzickými a právnickými osobami v občianskych a obchodných veciach, mali doplniť o podmienky uskutočňovania takejto komunikácie digitálnymi prostriedkami.

(4) Cieľom tohto nariadenia je zvýšiť kvalitu a účinnosť justičných postupov a uľahčiť prístup k spravodlivosti prostredníctvom digitalizácie existujúcich komunikačných kanálov, čo by malo viesť k úsporám nákladov a času, zníženiu administratívneho zaťaženia a zvýšeniu odolnosti všetkých orgánov zúčastnených na cezhraničnej justičnej spolupráci voči okolnostiam spôsobeným vyššou mocou. Používanie digitálnych komunikačných kanálov medzi príslušnými orgánmi by malo viesť k rýchlejšiemu spracúvaniu prípadov z krátkodobého, ako aj dlhodobého hľadiska. Z toho by mali mať prospech jednotlivci, právnické osoby a príslušné orgány členských štátov a mala by sa tým posilniť dôvera v justičné systémy. Digitalizácia komunikačných kanálov by bola prínosom aj v oblasti cezhraničných trestných konaní a v kontexte boja Únie proti trestnej činnosti. Vysoká úroveň bezpečnosti, ktorú môžu poskytnúť digitálne komunikačné kanály, predstavuje v tomto zmysle krok vpred, a to aj vo vzťahu k ochrane práv dotknutých osôb, akými sú právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a právo na ochranu osobných údajov.

(5) Základné práva a slobody všetkých osôb dotknutých elektronickou výmenou údajov podľa tohto nariadenia, najmä právo na účinný prístup k spravodlivosti, právo na spravodlivý proces, zásada nediskriminácie, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a právo na ochranu osobných údajov, by sa mali v plnej miere rešpektovať v súlade s právom Únie.

([1]) Ú. v. EÚ C 323, 26.8.2022, s. 77.
([2]) Pozícia Európskeho parlamentu z 23. novembra 2023 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 8. decembra 2023.

(6) Pri plnení svojich povinností podľa tohto nariadenia by mali všetky subjekty rešpektovať zásadu nezávislosti súdnictva, a to so zreteľom na zásadu deľby moci a ďalšie zásady právneho štátu.

(7) Účinný prístup k spravodlivosti je základným cieľom priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Digitálna transformácia je kľúčovým krokom k zlepšeniu prístupu k spravodlivosti, ako aj efektívnosti, kvality a transparentnosti justičných systémov.

(8) Je dôležité, aby sa vytvorili vhodné kanály a nástroje na zabezpečenie efektívnej digitálnej spolupráce justičných systémov. Z tohto dôvodu je zásadne dôležité, aby sa na úrovni Únie vytvoril jednotný informačno-technologický nástroj, ktorý umožní rýchlu, priamu, interoperabilnú, spoľahlivú, prístupnú, bezpečnú a účinnú cezhraničnú elektronickú výmenu údajov týkajúcich sa prípadov medzi príslušnými orgánmi. Komisia a členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli do digitálnej transformácie justičných systémov zapojení príslušníci právnických profesií.

(9) Boli vytvorené nástroje na digitálnu výmenu údajov týkajúcich sa prípadov, ktoré umožnili vyhnúť sa nahradeniu informačných systémov zavedených v členských štátoch alebo vykonaniu ich nákladných úprav. Systém komunikácie v oblasti elektronickej justície prostredníctvom výmeny údajov on-line (e-CODEX), ktorého právny rámec je stanovený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/850 ([3]), je hlavným nástrojom tohto druhu, ktorý bol doteraz vyvinutý na zabezpečenie rýchlej, priamej, interoperabilnej, udržateľnej, spoľahlivej a bezpečnej cezhraničnej elektronickej výmeny údajov týkajúcich sa prípadov medzi príslušnými orgánmi.

(10) Digitalizácia konaní by mala zabezpečiť prístup k spravodlivosti pre všetkých vrátane osôb so zdravotným postihnutím. Decentralizovaný informačný systém a európske elektronické miesto prístupu zriadené týmto nariadením by mali spĺňať požiadavky na prístupnosť webových sídiel stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 ([4]). Metódy elektronickej platby uvedené v tomto nariadení by zároveň mali spĺňať požiadavky na prístupnosť stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 ([5]).

(11) Zriadenie digitálnych kanálov na cezhraničnú komunikáciu by priamo prispievalo k zlepšeniu prístupu k spravodlivosti tým, že v postupoch, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy Únie v oblasti občianskych a obchodných vecí, umožní fyzickým a právnickým osobám domáhať sa ochrany svojich práv a uplatniť si svoje nároky, začať konanie a vymieňať si s justičnými alebo inými príslušnými orgánmi digitálne údaje týkajúce sa prípadov.

(12) S cieľom zabezpečiť, aby nástroje elektronickej komunikácie pozitívne ovplyvnili prístup k spravodlivosti, by členské štáty mali vyčleniť dostatočné zdroje na zlepšenie digitálnych zručností a digitálnej gramotnosti občanov a mali by venovať osobitnú pozornosť zabezpečeniu toho, aby sa nedostatok digitálnych zručností nestal prekážkou využívania decentralizovaného informačného systému. V záujme účinného využívania decentralizovaného informačného systému by mali členské štáty zabezpečiť poskytovanie odbornej prípravy všetkým dotknutým odborníkom z oblasti justície vrátane prokurátorov, sudcov a administratívnych pracovníkov, ako aj príslušným orgánom. Cieľom takejto odbornej prípravy by malo byť zlepšenie fungovania justičných systémov v celej Únii, ako aj dodržiavanie základných práv a hodnôt, a to najmä tým, že sa odborníkom z oblasti justície umožní účinne riešiť všetky výzvy, ktoré by mohli z dôvodu ich virtuálnej povahy vzniknúť počas konaní alebo výsluchov uskutočňovaných prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie. Komisia by mala nabádať a podporovať členské štáty v tom, aby podávali žiadosti o granty na vzdelávacie činnosti v rámci príslušných finančných programov Únie.

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/850 z 30. mája 2022 o počítačovom systéme na cezhraničnú elektronickú výmenu údajov v oblasti justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach (systém e-CODEX) a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1726 (Ú. v. EÚ L 150, 1.6.2022, s. 1).

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1).

([5]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

(13) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na digitalizáciu komunikácie v prípadoch s cezhraničnými dopadmi, na ktoré sa vzťahujú niektoré právne akty Únie v občianskych, obchodných a trestných veciach. Tieto akty by sa mali uviesť v prílohách k tomuto nariadeniu. Toto nariadenie by sa malo vzťahovať aj na komunikáciu medzi príslušnými orgánmi a orgánmi a agentúrami Únie, akými sú Európska prokuratúra alebo Eurojust, v prípadoch, v ktorých sú príslušné podľa právnych aktov uvedených v prílohe II. Ak sú správcovia podľa vnútroštátneho práva príslušní prijímať pohľadávky prihlásené zahraničným veriteľom v insolvenčnom konaní podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 ([6]), mali by sa považovať za príslušné orgány v zmysle tohto nariadenia.

(14) Toto nariadenie by nemalo mať vplyv na pravidlá upravujúce cezhraničné justičné postupy stanovené v právnych aktoch uvedených v prílohách I a II, s výnimkou pravidiel týkajúcich sa komunikácie digitálnymi prostriedkami zavedených týmto nariadením. Týmto nariadením by nemalo byť dotknuté vnútroštátne právo týkajúce sa určovania orgánov, osôb alebo subjektov, ktoré sa zaoberajú akýmkoľvek aspektom overovania a predkladania žiadostí, dokumentov a informácií. Požiadavky podľa platného vnútroštátneho práva týkajúce sa pravosti, presnosti, spoľahlivosti, dôveryhodnosti a vhodnej právnej formy dokumentov alebo informácií by mali zostať nedotknuté, s výnimkou pravidiel týkajúcich sa komunikácie digitálnymi prostriedkami zavedených týmto nariadením.

(15) To, či sa má prípad považovať za vec s cezhraničnými dopadmi, by sa malo určiť podľa právnych aktov uvedených v prílohách I a II. Keď sa v právnych aktoch uvedených v prílohách I a II výslovne stanovuje, že postup komunikácie medzi príslušnými orgánmi by malo upravovať vnútroštátne právo, toto nariadenie by sa nemalo uplatňovať.

(16) Povinnosti podľa tohto nariadenia by sa nemali vzťahovať na ústnu komunikáciu, akou je telefonická alebo osobná komunikácia.

(17) Toto nariadenie by sa nemalo uplatňovať na doručovanie písomností podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 ([7]) ani na vykonávanie dôkazov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1783 ([8]). V uvedených nariadeniach sa už stanovujú osobitné pravidlá digitalizácie justičnej spolupráce. Avšak na zlepšenie priameho elektronického doručovania písomností osobám, ktoré majú známu adresu na doručovanie v inom členskom štáte, by sa týmto nariadením mali zaviesť určité zmeny nariadenia (EÚ) 2020/1784.

(18) Ak Komisia spolupracuje s externými aktérmi vo fáze navrhovania a budovania európskeho elektronického miesta prístupu, takíto aktéri by mali mať skúsenosti s bezpečným, používateľsky ústretovým a prístupným vývojom IT.

(19) Na zaistenie bezpečnej, efektívnej, rýchlej, interoperabilnej, dôveryhodnej a spoľahlivej komunikácie medzi členskými štátmi na účely cezhraničných justičných postupov v občianskych, obchodných a trestných veciach by sa mala používať vhodná komunikačná technológia, a to za predpokladu, že sú splnené určité podmienky týkajúce sa bezpečnosti, integrity a spoľahlivosti prijímaných dokumentov a identifikácie účastníkov komunikácie. Z tohto dôvodu by sa mal zriadiť bezpečný, efektívny a spoľahlivý decentralizovaný informačný systém na výmenu údajov v cezhraničných justičných postupoch. Cieľom decentralizovanej povahy informačného systému by malo byť umožňovať zabezpečenú výmenu údajov medzi príslušnými orgánmi bez toho, aby do podstaty takýchto výmen bola zapojená akákoľvek inštitúcia Únie. Decentralizovaný informačný systém by mal v prípadoch, na ktoré sa vzťahujú právne akty uvedené v prílohe II, takisto umožniť zabezpečenú výmenu údajov medzi členským štátom a orgánmi a agentúrami Únie, ako je Eurojust.

([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19).

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40).

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1783 z 25. novembra 2020 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach (vykonávanie dôkazov) (Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 1).

(20) Decentralizovaný informačný systém by mal pozostávať z backendových systémov v členských štátoch a príslušných orgánoch a agentúrach Únie, a z interoperabilných prístupových bodov, prostredníctvom ktorých sú uvedené systémy prepojené pomocou zabezpečených vzájomných prepojení. Prístupové body decentralizovaného informačného systému by mali byť založené na systéme e-CODEX.

(21) Na účely tohto nariadenia by členské štáty mali mať možnosť používať namiesto vnútroštátneho informačného systému softvér vyvinutý Komisiou (referenčný implementačný softvér). Tento referenčný implementačný softvér by mal byť založený na modulárnom nastavení, čo znamená, že softvér sa balí a dodáva oddelene od komponentov systému e-CODEX potrebných na jeho pripojenie k decentralizovanému informačnému systému. Takéto nastavenie by malo členským štátom umožniť opätovne použiť alebo zlepšiť existujúcu justičnú komunikačnú infraštruktúru na účely cezhraničného použitia. Vo veciach týkajúcich sa vyživovacej povinnosti by členské štáty mohli používať aj softvér, ktorý vyvinula Haagska konferencia medzinárodného práva súkromného (iSupport).

(22) Komisia by mala zodpovedať za vytvorenie, vývoj a údržbu referenčného implementačného softvéru v súlade so zásadami špecificky navrhnutej a štandardnej ochrany údajov, ako aj s požiadavkami na prístupnosť. Komisia by mala navrhnúť, vyvinúť a udržiavať referenčný implementačný softvér v súlade s požiadavkami a zásadami ochrany údajov stanovenými v nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ([9]) a (EÚ) 2016/679 ([10]) a v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 ([11]), a to najmä so zásadami špecificky navrhnutej a štandardnej ochrany údajov a vysokej úrovne kybernetickej bezpečnosti. Týmito požiadavkami a zásadami by mala byť viazaná najmä každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa podieľa na vytváraní, vývoji alebo údržbe vnútroštátnych informačných systémov alebo referenčného implementačného softvéru. Referenčný implementačný softvér by mal zahŕňať aj primerané technické opatrenia a umožňovať organizačné opatrenia vrátane potrebného dohľadu na zaistenie úrovne bezpečnosti a interoperability, ktorá je primeraná pre výmenu informácií v rámci cezhraničných justičných postupoch. S cieľom zabezpečiť interoperabilitu s vnútroštátnymi informačnými systémami by malo byť možné referenčným implementačným softvérom implementovať digitálne procesné štandardy v zmysle nariadenia (EÚ) 2022/850 pre zodpovedajúce právne akty uvedené v prílohách I a II k tomuto nariadeniu.

(23) Na poskytnutie rýchlej, bezpečnej a efektívnej pomoci žiadateľom by sa komunikácia medzi príslušnými orgánmi, napr. súdmi a ústrednými orgánmi zriadenými podľa nariadení Rady (ES) č. 4/2009 ([12]) a (EÚ) 2019/1111 ([13]), mala spravidla uskutočňovať prostredníctvom decentralizovaného informačného systému.

(24) Môže sa stať, že z dôvodu poruchy decentralizovaného informačného systému nebude možné prostredníctvom neho uskutočňovať zasielanie. Akúkoľvek poruchu systému by mali čo najskôr vyriešiť príslušné orgány Únie a členské štáty. Zasielanie by mohlo byť v praxi nemožné aj z dôvodu fyzickej alebo technickej povahy zasielanej veci, napríklad v prípade zasielania fyzických dôkazov alebo v prípade potreby zaslať originál dokumentu v papierovej forme na účely overenia jeho pravosti, alebo z dôvodu vyššej moci. Prípady vyššej moci vo všeobecnosti vyplývajú z nepredvídateľných a neodvrátiteľných udalostí, ku ktorým dochádza nezávisle od príslušného orgánu. Ak sa decentralizovaný informačný systém nepoužije, mala by sa komunikácia vykonať najvhodnejšími alternatívnymi prostriedkami. Takéto alternatívne prostriedky by mali okrem iného zahŕňať zaslanie vykonané čo najrýchlejším a bezpečným spôsobom inými zabezpečenými elektronickými prostriedkami, poštovou službou alebo osobne, ak je takéto zaslanie možné.

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

([10]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

([11]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

([12]) Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. EÚ L 7, 10.1.2009, s. 1).

([13]) Nariadenie Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (Ú. v. EÚ L 178, 2.7.2019, s. 1).

(25) Pri komunikácii medzi príslušnými orgánmi by sa mal štandardne používať decentralizovaný informačný systém. Na účely zabezpečenia flexibility justičnej spolupráce by však v určitých situáciách mohli byť vhodnejšie iné komunikačné prostriedky. Mohlo by to byť vhodné vtedy, keď príslušné orgány potrebujú priamu osobnú komunikáciu, a najmä v prípade priamej komunikácie medzi súdmi podľa nariadení Rady (EÚ) 2015/848 a (EÚ) 2019/1111, ako aj priamej komunikácie medzi príslušnými orgánmi podľa rámcových rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ([14]), 2006/783/SVV ([15]), 2008/909/SVV ([16]), 2008/947/SVV ([17]), 2009/829/SVV ([18]), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ ([19]) alebo nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1805 ([20]), ak by sa komunikácia medzi príslušnými orgánmi mohla uskutočňovať akýmikoľvek prostriedkami, resp. akýmikoľvek vhodnými prostriedkami, ako sa ustanovuje v uvedených aktoch. V takých prípadoch by príslušné orgány mohli použiť menej formálne komunikačné prostriedky, napr. elektronickú poštu.

Iné komunikačné prostriedky by moli byť vhodné aj vtedy, keď komunikácia zahŕňa manipuláciu s citlivými údajmi alebo keď konverzia rozsiahlej dokumentácie na elektronickú formu predstavuje neprimeranú administratívnu záťaž pre príslušný orgán, ktorý dokumentáciu zasiela. Vzhľadom na to, že príslušné orgány zaobchádzajú s citlivými údajmi, pri výbere vhodných komunikačných prostriedkov by sa vždy mala zaistiť bezpečnosť a spoľahlivosť výmeny informácií. Decentralizovaný informačný systém by sa vždy mal považovať za najvhodnejší prostriedok na výmenu formulárov vytvorených na základe právnych aktov uvedených v prílohách I a II k tomuto nariadeniu. Formuláre by sa však mohli vymieňať inými prostriedkami v prípadoch, keď sú príslušné orgány rôznych členských štátov prítomné na rovnakom mieste v členskom štáte na účely pomoci pri vykonávaní postupov justičnej spolupráce podľa právnych aktov uvedených v prílohe II k tomuto nariadeniu, ak je to potrebné z dôvodu naliehavosti veci, napríklad v situáciách podľa smernice 2014/41/EÚ, keď vydávajúci orgán pomáha pri výkone európskeho vyšetrovacieho príkazu vo vykonávajúcom štáte alebo keď príslušné orgány rôznych členských štátov koordinujú postupy justičnej spolupráce podľa právnych aktov uvedených v prílohe II k tomuto nariadeniu na osobnom stretnutí.

(26) Pokiaľ ide o komponenty decentralizovaného informačného systému, za ktoré zodpovedá Únia, v súlade s bezpečnostnými požiadavkami stanovenými v nariadení (EÚ) 2022/850 by subjekt riadiaci komponenty systému mal mať dostatočné zdroje na zabezpečenie ich riadneho fungovania.

(27) Na účely uľahčenia prístupu fyzických a právnických osôb k príslušným orgánom v občianskych a obchodných veciach by sa týmto nariadením mal zriadiť prístupový bod na úrovni Únie, „európske elektronické miesto prístupu“, ako súčasť decentralizovaného informačného systému, ktorý by mal obsahovať informácie určené fyzickým a právnickým osobám o ich práve na právnu pomoc a prostredníctvom ktorého by tieto osoby mali mať možnosť zasielať podania, podávať žiadosti, posielať, zasielať a prijímať procesne relevantné informácie, vrátane digitalizovaných spisov alebo ich častí a prijímať takéto spisy a komunikovať s príslušnými orgánmi, alebo týmito úkonmi poveriť svojich právnych zástupcov v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, alebo prijímať zaslané súdne alebo mimosúdne dokumenty. Európske elektronické miesto prístupu by sa malo nachádzať na Európskom portály elektronickej justície, ktorý slúži ako jednotné kontaktné miesto pre justičné informácie a služby v Únii.

([14]) Rámcové rozhodnutie Rady 2005/214/SVV z 24. februára 2005 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na peňažné sankcie (Ú. v. EÚ L 76, 22.3.2005, s. 16).

([15]) Rámcové rozhodnutie Rady 2006/783/SVV zo 6. októbra 2006 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na príkazy na konfiškáciu (Ú. v. EÚ L 328, 24.11.2006, s. 59).

([16]) Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 27).

([17]) Rámcové rozhodnutie Rady 2008/947/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky a probačné rozhodnutia na účely dohľadu nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami (Ú. v. EÚ L 337, 16.12.2008, s. 102).

([18]) Rámcové rozhodnutie Rady 2009/829/SVV z 23. októbra 2009 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozhodnutia o opatreniach dohľadu ako alternatíve väzby medzi členskými štátmi Európskej únie (Ú. v. EÚ L 294, 11.11.2009, s. 20).

([19]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 1.5.2014, s. 1).

([20]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1805 zo 14. novembra 2018 o vzájomnom uznávaní príkazov na zaistenie a príkazov na konfiškáciu (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 1).

(28) Uplatňuje sa právo na právnu pomoc stanovené v práve Únie a vo vnútroštátnom práve, najmä právo na právnu pomoc stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 ([21]), nariadeniach Rady (ES) č. 4/2009 a (EÚ) 2019/1111 a smernici Rady 2003/8/ES ([22]). Fyzické a právnické osoby by mali mať prístup k relevantným informáciám na portáli elektronickej justície prostredníctvom odkazov na európskom elektronickom mieste prístupu.

(29) V súvislosti s komunikáciou fyzických a právnických osôb s príslušnými orgánmi v občianskych a obchodných veciach v cezhraničných prípadoch by sa elektronická komunikácia mala používať ako alternatíva k existujúcim komunikačným prostriedkom vrátane vnútroštátnych prostriedkov bez toho, aby to malo vplyv na spôsob komunikácie fyzických alebo právnických osôb s ich vnútroštátnymi orgánmi podľa vnútroštátneho práva. V prípade komunikácie právnických osôb s príslušnými orgánmi by sa malo podporovať štandardné používanie elektronických prostriedkov. Bez ohľadu na uvedené by sa však voľba spôsobu komunikácie medzi elektronickou komunikáciou, ako sa stanovuje v tomto nariadení, a inými komunikačnými prostriedkami mala ponechať na uvážení dotknutých osôb, aby sa zabezpečilo, že prístup k spravodlivosti prostredníctvom digitálnych prostriedkov nebude prispievať k ďalšiemu prehlbovaniu digitálnej priepasti. To je obzvlášť dôležité v prípade špecifických okolností osôb, ktoré nemusia disponovať technickými prostriedkami alebo digitálnymi zručnosťami potrebnými na prístup k digitálnym službám, a osôb so zdravotným postihnutím, keďže členské štáty a Únia sa zaviazali prijať primerané opatrenia v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím.

(30) V záujme intenzívnejšieho využívania elektronickej cezhraničnej komunikácie a zasielania písomností prostredníctvom decentralizovaného informačného systému, a to aj prostredníctvom európskeho elektronického miesta prístupu, by sa takýmto písomnostiam nemalo odmietnuť priznanie právnych účinkov a nemali by sa považovať za neprípustné v konaní výlučne z dôvodu, že sú v elektronickej podobe. Uvedenou zásadou by však nemalo byť dotknuté posúdenie právnych účinkov alebo prípustnosti písomností, ktoré by v súlade s vnútroštátnym právom mohli predstavovať dôkaz.

(31) V záujme uľahčenia ústnych výsluchov v konaniach v občianskych, obchodných a trestných veciach s cezhraničnými dopadmi by toto nariadenie malo stanoviť možnosť použiť videokonferenciu alebo inú technológiu diaľkovej komunikácie.

(32) Videokonferencia alebo iná technológia diaľkovej komunikácie by príslušnému orgánu mala umožniť overiť totožnosť osôb, ktoré majú byť vypočuté, a mala by umožniť vizuálnu, zvukovú a ústnu komunikáciu počas výsluchu. Bežný telefonický rozhovor by sa nemal považovať za vhodnú technológiu diaľkovej komunikácie pri ústnych výsluchoch. Používaná technológia by mala spĺňať platné normy ochrany osobných údajov, dôvernosti komunikácie a bezpečnosti údajov bez ohľadu na typ výsluchu, na ktorý sa používa.

(33) Výsluch uskutočňovaný prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie by sa nemal odmietnuť výlučne z dôvodu, že neexistujú vnútroštátne pravidlá používania technológie diaľkovej komunikácie. V takom prípade by sa mali mutatis mutandis uplatňovať najvhodnejšie pravidlá uplatniteľné podľa vnútroštátneho práva, ako sú napríklad pravidlá vykonávania dôkazov.

(34) Týmto nariadením by nemalo byť dotknuté právo na tlmočenie a videokonferencia alebo iné technológie diaľkovej komunikácie, ktoré sa používajú v konaniach v občianskych, obchodných alebo trestných veciach, by mali umožniť využívanie tlmočenia.

(35) S cieľom uľahčiť ústne pojednávania v konaniach v občianskych a obchodných veciach s cezhraničnými dopadmi by sa v tomto nariadení malo stanoviť, že používanie videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie, ktorá účastníkom alebo ich zástupcom umožňuje zúčastniť sa na pojednávaniach, je nepovinné a závisí od dostupnosti príslušnej technológie, možnosti účastníkov konania predložiť stanovisko k používaniu takejto technológie a vhodnosti používania takejto technológie v kontexte konkrétneho prípadu. Toto nariadenie by nemalo brániť osobám, ktoré pomáhajú účastníkovi konania, ani prokurátorom v občianskych a obchodných veciach, aby sa v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom zúčastnili na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie.

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 107).

([22]) Smernica Rady 2003/8/ES z 27. januára 2003 o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch, Ú. v. ES L 26, 31.1.2003, s. 41).

(36) Postup iniciovania a vykonávania pojednávania prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie by sa v občianskych a obchodných veciach mal riadiť právom členského štátu, v ktorom sa pojednávanie uskutočňuje. Ak sa vo vnútroštátnom práve členského štátu, ktorý vedie pojednávanie v občianskych alebo obchodných veciach, stanovuje, že sa pojednávanie zaznamenáva, účastníci by mali byť o týchto ustanoveniach informovaní, a ak takáto možnosť pre nich existuje, aj o tom, že majú možnosť proti zaznamenávaniu namietať.

(37) Pri rozhodovaní o tom, či účastníkom a ich zástupcom umožniť účasť na pojednávaní v občianskych a obchodných veciach prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie, by mal príslušný orgán zvoliť vhodnú metódu na preskúmanie názorov účastníkov v súlade s vnútroštátnym procesným právom.

(38) Ak sa príslušný orgán rozhodol umožniť v konaniach v občianskych alebo obchodných veciach účasť aspoň jedného z účastníkov alebo iných osôb na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie, uvedený príslušný orgán by mal zabezpečiť, aby takéto osoby mali prístup k tomuto pojednávaniu prostredníctvom videokonferencie. Príslušný orgán by mal týmto osobám predovšetkým poskytnúť odkaz, ktorý im umožní zúčastniť sa na uvedenej videokonferencii, ako aj technickú pomoc. Príslušný orgán by mal napríklad poskytnúť pokyny týkajúce sa softvéru, ktorý sa bude používať, a v prípade potreby zorganizovať pred pojednávaním technickú skúšku. Príslušný orgán by mal zohľadniť osobitné potreby osôb so zdravotným postihnutím.

(39) Ak sa na konaní v občianskych alebo obchodných veciach zúčastňuje dieťa, najmä ako účastník konania podľa vnútroštátneho práva, malo by mať možnosť zúčastniť na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie stanovenej v tomto nariadení, a to s ohľadom na jeho procesné práva. Na druhej strane, ak sa dieťa zúčastňuje konania na účely vykonávania dôkazov v občianskych alebo obchodných veciach, napríklad ak má byť dieťa vypočuté ako svedok, toto dieťa by sa taktiež mohlo vypočuť prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v súlade s nariadením (EÚ) 2020/1783.

(40) Ak príslušný orgán požaduje účasť osoby na účely vykonávania dôkazov v občianskych alebo obchodných veciach, účasť takejto osoby na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie by sa mala riadiť nariadením (EÚ) 2020/1783.

(41) Toto nariadenie by sa nemalo uplatňovať na používanie videokonferencie ani inej technológie diaľkovej komunikácie v občianskych a obchodných veciach, ak sa takéto použitie už stanovuje v právnych aktoch uvedených v prílohe I, alebo vo veciach, ktoré nemajú cezhraničné dopady. Okrem toho by sa toto nariadenie nemalo vzťahovať na používanie videokonferencií ani inej technológie diaľkovej komunikácie v postupoch notárskeho osvedčovania.

(42) V trestných veciach by sa postup iniciovania a vykonávania výsluchov prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie mal riadiť právom členského štátu, ktorý vedie výsluch. Členský štát, ktorý vedie výsluch prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie, by sa mal chápať ako členský štát, ktorý požiadal o použitie videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie.

(43) Pravidlá ustanovené v tomto nariadení, ktoré sa týkajú používania videokonferencií alebo iných technológií diaľkovej komunikácie na účely výsluchov v rámci postupov justičnej spolupráce v trestných veciach, by sa nemali vzťahovať na výsluchy prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie na účely vykonávania dôkazov alebo vedenia súdneho konania, ktoré by mohli viesť k rozhodnutiu o vine alebo nevine podozrivej alebo obvinenej osoby. Týmto nariadením by nemala byť dotknutá smernica 2014/41/EÚ, Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie ani rámcové rozhodnutie Rady 2002/465/SVV ([23]).

([23]) Rámcové rozhodnutie Rady 2002/465/SVV z 13. júna 2002 o spoločných vyšetrovacích tímoch (Ú. v. ES L 162, 20.6.2002, s. 1).

(44) Na zaručenie práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu by podozrivá, obvinená, odsúdená alebo dotknutá osoba v zmysle vymedzenia podľa nariadenia (EÚ) 2018/1805, ktorá je iná ako podozrivá, obvinená alebo odsúdená osoba, mala udeliť súhlas s použitím videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie na účely výsluchu v rámci postupov justičnej spolupráce v trestných veciach. Príslušný orgán by mal mať možnosť odchýliť sa od požiadavky požiadať o súhlas podozrivej, obvinenej, odsúdenej osoby alebo dotknutej osoby, len za výnimočných okolností, za ktorých je takáto výnimka riadne odôvodnená závažným ohrozením verejnej bezpečnosti a verejného zdravia, ktoré sa ukázalo ako skutočné a aktuálne alebo predvídateľné. Výnimka v súvislosti so žiadosťou o súhlas s videokonferenciou by sa mala používať len v nevyhnutnej miere a pri jej použití by sa mala v plnej miere dodržiavať Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). V prípade neudelenia požadovaného súhlasu by podozrivá, obvinená, odsúdená alebo dotknutá osoba, mali mať možnosť požiadať o preskúmanie v súlade s vnútroštátnym právom a v plnom súlade s chartou.

(45) V prípade porušenia práv podozrivej, obvinenej alebo odsúdenej osoby v súvislosti s výsluchom uskutočňovaným prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie by sa mal zaručiť prístup k účinným prostriedkom nápravy v súlade s článkom 47 charty. Prístup k účinným prostriedkom nápravy v súvislosti s výsluchom prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v konaniach podľa nariadenia (EÚ) 2018/1805 by sa mal zaručiť aj iným dotknutým osobám, nielen podozrivej, obvinenej alebo odsúdenej osobe.

(46) Príslušné orgány zodpovedné za výsluch prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v trestných veciach by mali zabezpečiť, aby komunikácia medzi podozrivou, obvinenou, odsúdenou alebo dotknutou osobou v konaniach podľa nariadenia (EÚ) 2018/1805, a ich právnymi zástupcami bola bezprostredne pred výsluchom, ako aj počas neho dôverná v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom.

(47) Ak sa v trestných veciach organizuje výsluch prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie, príslušný orgán, ktorému bola doručená žiadosť o zabezpečenie takéhoto výsluchu (ďalej len „dožiadaný príslušný orgán“), by mal zabezpečiť, aby podozrivá, obvinená, odsúdená alebo dotknutá osoba v zmysle vymedzenia podľa nariadenia (EÚ) 2018/1805, vrátane osôb so zdravotným postihnutím, mali prístup k infraštruktúre potrebnej na účely videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie. To by malo zahŕňať napríklad zodpovednosť za poskytnutie prístupu do priestorov, v ktorých sa má konať výsluch, a k dostupnému technickému vybaveniu. Ak nie je technické vybavenie k dispozícii v priestoroch dožiadaného príslušného orgánu, mal by tento orgán mať možnosť prijať praktické opatrenia a zorganizovať výsluch v priestoroch iného orgánu na účely jeho vykonania prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie, ak to umožňujú vnútroštátne postupy.

(48) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 ([24]) sa ustanovuje spoločný regulačný rámec Únie na uznávanie prostriedkov elektronickej identifikácie a dôveryhodných elektronických služieb (ďalej len „dôveryhodné služby e-IDAS“), najmä elektronických podpisov, elektronických pečatí, časových pečiatok, elektronických doručovacích služieb a autentifikácie webových sídel, ktoré sa uznávajú cezhranične ako majúce rovnaké právne postavenie ako ich fyzické ekvivalenty. Toto nariadenie by preto malo ustanoviť používanie dôveryhodných služieb e-IDAS na účely digitálnej komunikácie.

(49) Ak si dokument odoslaný ako súčasť elektronickej komunikácie podľa tohto nariadenia vyžaduje pečať alebo podpis, príslušné orgány by mali používať kvalifikovanú elektronickú pečať alebo kvalifikovaný elektronický podpis v zmysle vymedzenia v nariadení (EÚ) č. 910/2014 a fyzické alebo právnické osoby by mali používať kvalifikovaný elektronický podpis alebo elektronickú identifikáciu. Toto nariadenie by však nemalo mať vplyv na formálne požiadavky vzťahujúce sa na písomnosti vypracované na podporu žiadostí, ktorými by mohli byť digitálne originály alebo overené kópie. Nemalo by ním byť dotknuté ani vnútroštátne právo týkajúce sa konverzie písomností, ani žiadne požiadavky týkajúce sa pravosti, presnosti, spoľahlivosti, dôveryhodnosti a vhodnej právnej formy dokumentov alebo informácií, s výnimkou podmienok týkajúcich sa komunikácie digitálnymi prostriedkami zavedených týmto nariadením.

([24]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73).

(50) Na účely uľahčenia úhrady poplatkov v prípadoch s cezhraničnými dopadmi, na ktoré sa vzťahujú právne akty Únie v občianskych a obchodných veciach uvedené v prílohe I, by technické prostriedky elektronickej platby poplatkov mali byť v súlade s uplatniteľnými pravidlami o prístupnosti. Používanie platobných metód, ktoré sú všeobecne dostupné v celej Únii, ako sú kreditné karty, debetné karty, elektronická peňaženka a bankové prevody, by malo byť možné v online prostredí a malo by byť prístupné prostredníctvom európskeho elektronického prístupového bodu.

(51) Aby sa zabezpečilo dosiahnutie cieľov tohto nariadenia v plnom rozsahu a zosúladili sa existujúce právne akty Únie v občianskych, obchodných a trestných veciach s týmto nariadením, je potrebné zaviesť prostredníctvom tohto nariadenia zmeny v týchto právnych aktoch: nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ([25]), (ES) č. 1896/2006 ([26]), (ES) č. 861/2007 ([27]), (EÚ) č. 606/2013 ([28]), (EÚ) č. 655/2014 ([29]), (EÚ) 2015/848 a (EÚ) 2018/1805. Účelom týchto zmien je zabezpečiť, aby sa komunikácia uskutočňovala v súlade s pravidlami a so zásadami stanovenými v tomto nariadení. Zmeny smerníc a rámcových rozhodnutí v občianskych, obchodných a trestných veciach sa zavádzajú smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)2023/2843 ([30]).

(52) V súlade s odsekmi 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016 ([31]) by Komisia mala toto nariadenie vyhodnotiť na základe informácií zhromaždených prostredníctvom osobitných monitorovacích opatrení vrátane kvantitatívnych a kvalitatívnych posúdení pre každý právny akt uvedený v prílohách I a II k tomuto nariadeniu s cieľom posúdiť skutočné účinky tohto nariadenia v praxi, najmä na účely preskúmania vplyvu na kvalitu a účinnosť digitalizácie cezhraničnej justičnej spolupráce a potreby prípadných ďalších opatrení.

(53) Referenčný implementačný softvér vyvinutý Komisiou ako backendový systém by mal byť naprogramovaný na zhromažďovanie údajov potrebných na monitorovacie účely a takéto údaje by sa mali zasielať Komisii. Ak sa členské štáty rozhodnú používať namiesto referenčného implementačného softvéru vyvinutého Komisiou vnútroštátny informačný systém, takýto systém by mohol byť naprogramovaný na zhromažďovanie uvedených údajov a v takom prípade by sa uvedené údaje mali zasielať Komisii. Konektor e-CODEX by mohol byť vybavený aj funkciou umožňujúcou vyhľadávanie relevantných štatistických údajov.

(54) V prípadoch, keď údaje o počte výsluchov, pri ktorých sa využila videokonferencia, nemožno zhromažďovať automaticky, a na účely obmedzenia dodatočnej administratívnej záťaže, ktorú predstavuje zhromažďovanie údajov, by mal každý členský štát určiť aspoň jeden súd alebo príslušný orgán na účely vytvorenia monitorovacej vzorky. Určený súd alebo príslušný orgán by mal byť poverený úlohou zhromažďovať a poskytovať Komisii takéto údaje o svojich vlastných výsluchoch, ktoré by mali slúžiť na poskytnutie odhadu objemu údajov potrebných na vyhodnotenie tohto nariadenia na úrovni daného členského štátu. Určený súd alebo príslušný orgán by mal mať právomoc vykonávať výsluchy prostredníctvom videokonferencie v súlade s týmto nariadením. V oblastiach, v ktorých sa za príslušné orgány v zmysle tohto nariadenia považujú iné orgány ako súdy alebo prokurátori, napríklad notári, by určená monitorovacia vzorka mala byť reprezentatívna aj z hľadiska vykonávania nariadenia týmito orgánmi.

([25]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 15).

([26]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, 30.12.2006, s. 1).

([27]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 1).

([28]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach (Ú. v. EÚ L 181, 29.6.2013, s. 4).

([29]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 655/2014 z 15. mája 2014 o zavedení konania týkajúceho sa európskeho príkazu na zablokovanie účtov s cieľom uľahčiť cezhraničné vymáhanie pohľadávok v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 189, 27.6.2014, s. 59).

([30]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2843 z 13. decembra 2023, ktorou sa menia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ a 2014/41/EÚ, smernica Rady 2003/8/ES a rámcové rozhodnutia Rady 2002/584/SVV, 2003/577/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV, 2008/947/SVV, 2009/829/SVV a 2009/948/SVV, pokiaľ ide o digitalizáciu justičnej spolupráce (Ú. v. EÚ L, 2023/2843, 27.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2843/oj).

([31]) Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

(55) Uplatňovaním tohto nariadenia nie je dotknutá deľba moci a nezávislosť súdnictva v členských štátoch, ani procesné práva zakotvené v charte a v práve Únie, konkrétne v smerniciach Európskeho parlamentu a Rady o procesných právach 2010/64/EÚ ([32]), 2012/13/EÚ ([33]), 2013/48/EÚ ([34]), (EÚ) 2016/343 ([35]), (EÚ) 2016/800 ([36]) a (EÚ) 2016/1919 ([37]), a najmä právo na tlmočenie, právo na prístup k obhajcovi, právo na prístup k spisu, právo na právnu pomoc a právo byť prítomný na súdnom konaní.

(56) Na spracúvanie osobných údajov v decentralizovanom informačnom systéme sa vzťahujú nariadenia (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725 a smernica (EÚ) 2016/680. V záujme objasnenia zodpovednosti za spracúvanie osobných údajov odosielaných alebo prijímaných prostredníctvom decentralizovaného informačného systému by sa v tomto nariadení malo uviesť, kto sa má považovať za prevádzkovateľa osobných údajov. Na tento účel by sa mal každý odosielajúci alebo prijímajúci subjekt považovať za subjekt, ktorý určil účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

(57) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia v súvislosti so zriadením decentralizovaného informačného systému by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ([38]). Vykonávacie akty by mali členským štátom umožniť prispôsobiť svoje relevantné vnútroštátne informačné systémy na účely pripojenia k decentralizovanému informačnému systému.

(58) Keďže ciele tohto nariadenia, najmä harmonizovaná digitalizácia cezhraničnej justičnej spolupráce, nie je možné uspokojivo dosiahnuť samostatným konaním členských štátov z dôvodov, akým je okrem iného neexistencia záruky interoperability informačných systémov členských štátov a orgánov a agentúr Únie, ale z dôvodu koordinovanej činnosti Únie ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, ako sa stanovuje v článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

(59) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

(60) V súlade s článkami 1 a 2 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

(61) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 sa konzultovalo s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal 25. januára 2022 formálne pripomienky,

([32]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 280, 26.10.2010, s. 1).

([33]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 1.6.2012, s. 1).

([34]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody (Ú. v. EÚ L 294, 6.11.2013, s. 1).

([35]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 65, 11.3.2016, s. 1).

([36]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/800 z 11. mája 2016 o procesných zárukách pre deti, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 1).

([37]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1919 z 26. októbra 2016 o právnej pomoci pre podozrivé a obvinené osoby v trestnom konaní a pre vyžiadané osoby v konaní o európskom zatykači (Ú. v. EÚ L 297, 4.11.2016, s. 1).

([38]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovuje jednotný právny rámec používania elektronickej komunikácie medzi príslušnými orgánmi v rámci postupov justičnej spolupráce v občianskych, obchodných a trestných veciach a používania elektronickej komunikácie medzi fyzickými alebo právnickými osobami a príslušnými orgánmi v rámci justičných postupoch v občianskych a obchodných veciach.

Okrem toho sa ním stanovujú pravidlá:

a) používania videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie na iné účely ako na vykonávanie dôkazov podľa nariadenia (EÚ) 2020/1783;

b) uplatňovania elektronických podpisov a elektronických pečatí;

c) právnych účinkov elektronických dokumentov;

d) elektronickej platby poplatkov.

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na elektronickú komunikáciu v postupoch justičnej spolupráce v občianskych, obchodných a trestných veciach, ako sa stanovuje v článkoch 3 a 4, a na výsluchy prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v občianskych, obchodných a trestných veciach, ako sa stanovuje v článkoch 5 a 6.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „príslušný orgán“ je súd, prokuratúra, ústredný orgán a iné príslušné orgány vymedzené v právnych aktoch uvedených v prílohách I a II, určené alebo oznámené v súlade s týmito právnymi aktmi, ako aj orgány a agentúry Únie, ktoré sa zúčastňujú na postupoch justičnej spolupráce v súlade s právnymi aktmi uvedenými v prílohe II; na účely článku 5 je príslušným orgánom aj akýkoľvek súd alebo iný orgán, ktorý je podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva príslušný vykonávať pojednávania v občianskych a obchodných veciach prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie; na účely článku 6 je príslušným orgánom aj akýkoľvek súd alebo iný orgán, ktorý sa zúčastňuje na konaniach stanovených v právnych aktoch uvedených v prílohe II;

2. „elektronická komunikácia“ je digitálna výmena informácií prostredníctvom internetu alebo inej elektronickej komunikačnej siete;

3. „decentralizovaný informačný systém“ je sieť informačných systémov a interoperabilných prístupových bodov fungujúcich v rámci individuálnej zodpovednosti a správy každého členského štátu, orgánu alebo agentúry Únie, ktorá umožňuje bezpečnú a spoľahlivú cezhraničnú výmenu informácií;

4. „európske elektronické miesto prístupu“ je portál prístupný pre fyzické a právnické osoby alebo ich zástupcov v celej Únii, a ktorý je pripojený k interoperabilnému prístupovému bodu v kontexte decentralizovaného informačného systému;

5. „poplatky“ sú platby ukladané príslušnými orgánmi v súvislosti s konaniami podľa právnych aktov uvedených v prílohe I;

6. „videokonferencia“ je technológia audiovizuálneho prenosu, ktorá umožňuje obojsmerne a simultánne sprostredkúvať obraz a zvuk, čím vytvára podmienky pre vizuálnu, zvukovú a ústnu interakciu.

KAPITOLA II

KOMUNIKÁCIA MEDZI PRÍSLUŠNÝMI ORGÁNMI

Článok 3

Prostriedky komunikácie medzi príslušnými orgánmi

1. Komunikácia medzi príslušnými orgánmi rôznych členských štátov podľa právnych aktov uvedených v prílohe I a podľa právnych aktov uvedených v prílohe II medzi príslušnými orgánmi rôznych členských štátov a medzi vnútroštátnym príslušným orgánom a orgánom alebo agentúrou Únie podľa právnych aktov uvedených v prílohe II, vrátane výmeny formulárov stanovených v týchto aktoch, sa vykonáva prostredníctvom zabezpečeného, efektívneho a spoľahlivého decentralizovaného informačného systému.

2. Príslušné orgány však môžu vykonávať komunikáciu alternatívnymi prostriedkami, ak elektronická komunikácia podľa odseku 1 nie je možná z dôvodu:

a) poruchy decentralizovaného informačného systému;

b) fyzickej alebo technickej povahy prenášaného materiálu; alebo

c) vyššej moci.

Na účely prvého pododseku príslušné orgány zabezpečia, aby použité alternatívne komunikačné prostriedky boli najrýchlejšie a najvhodnejšie a aby zaistili zabezpečenú a spoľahlivú výmenu informácií.

3. Popri výnimkách uvedených v odseku 2, ak použitie decentralizovaného informačného systému nie je vhodné v danej situácii, možno použiť aj iné komunikačné prostriedky. Príslušné orgány zabezpečia, aby výmena informácií podľa tohto odseku prebiehala zabezpečeným a spoľahlivým spôsobom.

4. Odsek 3 sa neuplatňuje na výmenu formulárov stanovených v právnych aktoch uvedených v prílohách I a II.

Ak sú príslušné orgány jednotlivých členských štátov prítomné na rovnakom mieste v členskom štáte na účely pomoci pri vykonávaní postupov justičnej spolupráce podľa právnych aktov uvedených v prílohe II, môžu si formuláre vymieňať inými vhodnými prostriedkami, ak je to potrebné z dôvodu naliehavosti veci. Príslušné orgány zabezpečia, aby výmena formulárov podľa tohto pododseku prebiehala zabezpečeným a spoľahlivým spôsobom.

5. Týmto článkom nie sú dotknuté uplatniteľné procesné ustanovenia práva Únie a vnútroštátneho práva o prípustnosti dokumentov s výnimkou požiadaviek týkajúcich sa komunikačných prostriedkov.

6. Každý členský štát sa môže rozhodnúť, že v prípadoch, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti právnych aktov uvedených v prílohe I alebo II, bude na komunikáciu medzi svojimi vnútroštátnymi orgánmi používať decentralizovaný informačný systém.

7. Orgány alebo agentúry Únie sa môžu rozhodnúť, že v prípadoch, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti právnych aktov uvedených v prílohe II, budú na komunikáciu v rámci orgánu alebo agentúry používať decentralizovaný informačný systém.

KAPITOLA III

KOMUNIKÁCIA MEDZI FYZICKÝMI ALEBO PRÁVNICKÝMI OSOBAMI A PRÍSLUŠNÝMI ORGÁNMI V OBČIANSKYCH A OBCHODNÝCH VECIACH

Článok 4

Európske elektronické miesto prístupu

1. Na Európskom portáli elektronickej justície sa zriaďuje európske elektronické miesto prístupu.

2. Európske elektronické miesto prístupu sa môže používať na účely elektronickej komunikácie medzi fyzickými alebo právnickými osobami alebo ich zástupcami a príslušnými orgánmi v týchto prípadoch:

a) postupy stanovené v nariadeniach (ES) č. 1896/2006, (ES) č. 861/2007 a (EÚ) č. 655/2014;

b) postupy stanovené v nariadení (ES) č. 805/2004;

c) konania o uznaní, vyhlásení vykonateľnosti alebo odmietnutí uznania stanovené v nariadeniach (EÚ) č. 650/2012, (EÚ) č. 1215/2012 ([39]) a (EÚ) č. 606/2013, nariadeniach Rady (ES) č. 4/2009, (EÚ) 2016/1103 ([40]), (EÚ) 2016/1104 ([41]) a (EÚ) 2019/1111;

d) postupy súvisiace s vydávaním, opravou a zrušením:

   i) výpisov stanovených v nariadení (ES) č. 4/2009;

   ii) európskeho osvedčenia o dedičstve a potvrdení stanovených v nariadení (EÚ) č. 650/2012,

   iii) osvedčení stanovených v nariadení (EÚ) č. 1215/2012,

   iv) osvedčení stanovených v nariadení (EÚ) č. 606/2013,

   v) potvrdení stanovených v nariadení (EÚ) 2016/1103,

   vi) potvrdení stanovených v nariadení (EÚ) 2016/1104,

   vii) osvedčení stanovených v nariadení (EÚ) 2019/1111;

e) prihlásenie pohľadávky zo strany zahraničného veriteľa do insolvenčného konania podľa článku 53 nariadenia (EÚ) 2015/848;

f) komunikácia medzi fyzickými alebo právnickými osobami alebo ich zástupcami s ústrednými orgánmi podľa nariadenia (ES) č. 4/2009 a nariadenia (EÚ) 2019/1111 alebo s príslušnými orgánmi podľa kapitoly IV smernice 2003/8/ES.

3. Za technické riadenie, vývoj, prístupnosť, údržbu, zabezpečenie a technickú podporu pre užívateľov európskeho elektronického miesta prístupu zodpovedá Komisia. Komisia poskytuje technickú podporu pre užívateľov bezplatne.

4. Európske elektronické miesto prístupu obsahuje informácie určené fyzickým a právnickým osobám o ich práve na právnu pomoc, a to aj pri cezhraničných konaniach. Takisto umožňuje ich právnym zástupcom konať v ich mene. Európske elektronické miesto prístupu umožňuje v prípadoch uvedených v odseku 2 fyzickým a právnickým osobám alebo ich zástupcom predkladať podania, podávať žiadosti, zasielať a prijímať procesne relevantné informácie a komunikovať s príslušnými orgánmi alebo si zabezpečiť doručovanie súdnych či mimosúdnych písomností.

([39]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1).

([40]) Nariadenie Rady (EÚ) 2016/1103 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových režimov manželov (Ú. v. EÚ L 183, 8.7.2016, s. 1).

([41]) Nariadenie Rady (EÚ) 2016/1104 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev (Ú. v. EÚ L 183, 8.7.2016, s. 30).

Komunikácia prostredníctvom európskeho elektronického miesta prístupu spĺňa požiadavky práva Únie a vnútroštátneho práva príslušného členského štátu, najmä pokiaľ ide o formu, jazyk a zastúpenie.

5. Príslušné orgány akceptujú komunikáciu prostredníctvom európskeho elektronického miesta prístupu v prípadoch uvedených v odseku 2.

6. Za predpokladu, že fyzická alebo právnická osoba alebo jej zástupca vopred vyjadrila výslovný súhlas s použitím európskeho elektronického miesta prístupu ako prostriedku komunikácie alebo spôsobu doručovania, príslušné orgány komunikujú s danou fyzickou alebo právnickou osobou alebo jej zástupcom v prípadoch uvedených v odseku 2 použitím uvedeného miesta prístupu a môžu im prostredníctvom uvedeného miesta prístupu doručovať dokumenty. Každý prípad súhlasu je špecifický pre postup, v súvislosti s ktorým bol udelený, a vydáva sa osobitne na účely oznamovania a doručovania písomností. Ak má fyzická alebo právnická osoba z vlastnej iniciatívy v úmysle použiť európske elektronické miesto prístupu na komunikáciu počas konania, musí mať možnosť vyjadriť svoj súhlas v uvedenej úvodnej komunikácii.

7. V rámci európskeho elektronického prístupového miesta sa zabezpečí identifikácia používateľov.

KAPITOLA IV

VÝSLUCH PROSTREDNÍCTVOM VIDEOKONFERENCIE ALEBO INEJ TECHNOLÓGIE DIAĽKOVEJ KOMUNIKÁCIE

Článok 5

Účasť na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v občianskych a obchodných veciach

1. Bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia upravujúce používanie videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v konaniach podľa nariadení (ES) č. 861/2007, (EÚ) č. 655/2014 a (EÚ) 2020/1783 a – na žiadosť účastníkov alebo ich zástupcov alebo, ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnom práve, z vlastnej iniciatívy – v konaniach v občianskych a obchodných veciach, v ktorých je jeden z účastníkov prítomný v inom členskom štáte, príslušný orgán rozhodne o účasti účastníkov a ich zástupcov na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie na základe:

a) dostupnosti takej technológie;

b) stanovísk účastníkov konania k použitiu takejto technológie a

c) vhodnosti použitia takejto technológie v kontexte daného prípadu.

2. Príslušný orgán, ktorý vedie výsluch, zabezpečí, aby účastníci konania a ich zástupcovia vrátane osôb so zdravotným postihnutím mali prístup k videokonferencii na účely pojednávania.

3. Ak sa podľa vnútroštátneho práva členského štátu v ktorom prebieha konanie, stanovuje zaznamenávanie pojednávania, rovnaké pravidlá sa uplatňujú aj na pojednávania vedené prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie. Členský štát, v ktorom sa uskutočňujú konania, prijme v súlade s vnútroštátnym právom vhodné opatrenia, ktorými zaistí, aby sa takéto záznamy vytvárali a uchovávali bezpečným spôsobom a verejne sa nešírili.

4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, postup vedenia pojednávania prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie sa riadi vnútroštátnym právom členského štátu, ktorý pojednávanie vedie.

Článok 6

Výsluch prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v trestných veciach

1. Tento článok sa uplatňuje v konaniach podľa týchto právnych aktov:

a) rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV ([42]), najmä jeho článku 18 ods. 1 písm. a);

b) rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV, najmä jeho článku 6 ods. 3;

c) rámcového rozhodnutia 2008/947/SVV, najmä jeho článku 17 ods. 4;

d) rámcového rozhodnutia 2009/829/SVV, najmä jeho článku 19 ods. 4;

e) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ ([43]), najmä jej článku 6 ods. 4;

f) nariadenia (EÚ) 2018/1805, najmä jeho článku 33 ods. 1.

2. Ak príslušný orgán členského štátu požiada (ďalej len „dožadujúci príslušný orgán“) o výsluch podozrivej, obvinenej, odsúdenej alebo dotknutej osoby v zmysle článku 2 bodu 10 nariadenia (EÚ) 2018/1805, inej ako podozrivej, obvinenej alebo odsúdenej osoby, ktorá sa nachádza v inom členskom štáte, v konaní podľa právnych aktov uvedených v odseku 1 tohto článku, príslušný orgán tohto iného členského štátu (ďalej len „dožiadaný príslušný orgán“) umožní týmto osobám účasť na výsluchu prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie za predpokladu, že:

a) konkrétne okolnosti prípadu odôvodňujú použitie takej technológie a

b) podozrivá, obvinená, odsúdená alebo dotknutá osoba vyjadrila súhlas s použitím videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie na účely tohto výsluchu v súlade s požiadavkami uvedenými v druhom, treťom a štvrtom pododseku tohto odseku.

Pred udelením súhlasu s použitím videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie musí mať podozrivá alebo obvinená osoba možnosť poradiť sa s obhajcom v súlade so smernicou 2013/48/EÚ. Príslušné orgány poskytnú osobe, ktorá má byť vypočutá, pred udelením súhlasu informácie o postupe vedenia výsluchu prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie, ako aj o jej procesných právach vrátane práva na tlmočenie a práva na prístup k obhajcovi.

Súhlas sa udeľuje dobrovoľne a jednoznačne a dožadujúci príslušný orgán overí tento súhlas pred začatím výsluchu. Overenie súhlasu sa zaznamená do zápisnice o výsluchu v súlade s vnútroštátnym právom dožadujúceho členského štátu.

Bez toho, aby bola dotknutá zásada spravodlivého procesu a právo na právny prostriedok nápravy podľa vnútroštátneho procesného práva, môže príslušný orgán rozhodnúť, že nebude žiadať o súhlas osôb uvedených v písmene b) prvého pododseku tohto odseku, ak osobná účasť na výsluchu predstavuje závažnú hrozbu pre verejnú bezpečnosť alebo verejné zdravie, ktorá sa preukáže ako skutočná a aktuálna alebo predvídateľná.

3. Dožiadaný príslušný orgán zabezpečí, aby osoby uvedené v odseku 2 vrátane osôb so zdravotným postihnutím mali prístup k infraštruktúre potrebnej na využívanie videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie.

4. Týmto článkom nie sú dotknuté iné právne akty Únie, v ktorých sa stanovuje používanie videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v trestných veciach.

5. Pred výsluchom prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie, ako aj počas neho, musí byť v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnym právom zabezpečená dôvernosť komunikácie medzi podozrivou, obvinenou, odsúdenou alebo dotknutou osobou a jej obhajcom.

([42]) Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1).

([43]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ z 13. decembra 2011 o európskom ochrannom príkaze (Ú. v. EÚ L 338, 21.12.2011, s. 2).

6. Pred výsluchom dieťaťa prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie o tom musia byť bezodkladne informovaní nositelia rodičovských práv a povinností v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 2 smernice (EÚ) 2016/800 alebo iná príslušná dospelá osoba uvedená v článku 5 ods. 2 uvedenej smernice. Pri rozhodovaní o tom, či vypočuť dieťa prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie príslušný orgán zohľadňuje najlepšie záujmy dieťaťa.

7. Ak sa podľa vnútroštátneho práva členského štátu stanovuje, že v domácich prípadoch sa výsluchy zaznamenávajú, rovnaké pravidlá sa uplatňujú aj na výsluchy vedené prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v cezhraničných prípadoch. Dožadujúci členský štát prijme v súlade s vnútroštátnym právom vhodné opatrenia s cieľom zaistiť, aby sa takéto záznamy vytvárali a uchovávali bezpečným spôsobom a verejne sa nešírili.

8. Podozrivá, obvinená, odsúdená alebo dotknutá osoba musí mať v prípade porušenia požiadaviek alebo záruk stanovených v tomto článku možnosť uplatniť účinný opravný prostriedok v súlade s vnútroštátnym právom a v plnom súlade s chartou.

9. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 až 8, postup vedenia výsluchu prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie sa riadi vnútroštátnym právom dožadujúceho členského štátu. Dožadujúce a dožiadané príslušné orgány sa dohodnú na praktických dojednaniach týkajúcich sa výsluchu.

KAPITOLA V

DÔVERYHODNÉ SLUŽBY, PRÁVNE ÚČINKY ELEKTRONICKÝCH DOKUMENTOV A ELEKTRONICKÁ PLATBA POPLATKOV

Článok 7

Elektronické podpisy a elektronické pečate

1. Na elektronickú komunikáciu podľa tohto nariadenia sa vzťahuje všeobecný právny rámec pre používanie dôveryhodných služieb stanovený v nariadení (EÚ) č. 910/2014.

2. Ak sa na dokumente zasielanom ako súčasť elektronickej komunikácie podľa článku 3 tohto nariadenia vyžaduje pečať alebo podpis v súlade s právnymi aktmi uvedenými v prílohách I a II k tomuto nariadeniu, dokument musí obsahovať kvalifikovanú elektronickú pečať alebo kvalifikovaný elektronický podpis v zmysle nariadenia (EÚ) č. 910/2014.

3. Ak sa na dokumente zasielanom ako súčasť elektronickej komunikácie v prípadoch uvedených v článku 4 ods. 2 tohto nariadenia vyžaduje podpis odosielajúcej osoby, táto osoba splní túto požiadavku prostredníctvom:

a) elektronickej identifikácie s vysokou úrovňou zabezpečenia uvedenej v článku 8 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 910/2014 alebo

b) kvalifikovaného elektronického podpisu v zmysle článku 3 bodu 12 nariadenia (EÚ) č. 910/2014.

Článok 8

Právne účinky elektronických dokumentov

Dokumentom odosielaným ako súčasť elektronickej komunikácie sa nesmie odmietnuť priznanie právneho účinku ani ich nemožno považovať za neprípustné v rámci cezhraničných justičných postupoch podľa právnych aktov uvedených v prílohách I a II výlučne z dôvodu, že sú v elektronickej forme.

Článok 9

Elektronická platba poplatkov

1. Členské štáty zabezpečia možnosť elektronickej platby poplatkov vrátane platby z iných členských štátov ako zo štátu, v ktorom sa nachádza príslušný orgán.

2. Technické prostriedky elektronickej platby poplatkov musia spĺňať uplatniteľné pravidlá prístupnosti. Ak to dostupné prostriedky elektronickej platby poplatkov umožňujú, musia byť prístupné prostredníctvom európskeho elektronického miesta prístupu.

KAPITOLA VI

PROCESNÉ USTANOVENIA A HODNOTENIE

Článok 10

Prijímanie vykonávacích aktov Komisiou

1. Komisia prijme vykonávacie akty týkajúce sa decentralizovaného informačného systému uvedeného v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia a európskeho elektronického miesta prístupu uvedeného v článku 4 ods. 1 tohto nariadenia, v ktorých stanoví:

a) technické špecifikácie týkajúce sa metód komunikácie elektronickými prostriedkami na účely decentralizovaného informačného systému;

b) technické špecifikácie pre komunikačné protokoly;

c) ciele informačnej bezpečnosti a relevantné technické opatrenia na zaistenie minimálnych noriem informačnej bezpečnosti a vysokej úrovne kybernetickej bezpečnosti pi spracúvaní a oznamovaní informácií v rámci decentralizovaného informačného systému;

d) minimálne ciele z hľadiska dostupnosti a prípadné súvisiace technické požiadavky na služby poskytované decentralizovaným informačným systémom;

e) digitálne procesné štandardy v zmysle článku 3 bodu 9 nariadenia (EÚ) 2022/850;

f) harmonogram vykonávania, v ktorom sa okrem iného stanovujú dátumy dostupnosti referenčného implementačného softvéru uvedeného v článku 12 tohto nariadenia, jeho inštalácie príslušnými orgánmi a v prípade potreby dátum, ku ktorému sa ukončí adaptácia vnútroštátnych informačných systémov potrebná na zabezpečenie súladu s požiadavkami uvedenými v písmenách a) až e) tohto odseku a

g) technické špecifikácie európskeho elektronického miesta prístupu vrátane prostriedkov používaných na elektronickú identifikáciu používateľa na vysokej úrovni zabezpečenia uvedenej v článku 8 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 910/2014 a obdobie uchovávania informácií a dokumentov.

2. Vykonávacie akty uvedené v odseku 1 tohto článku sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 2.

3. Vykonávacie akty uvedené v odseku 1 tohto článku sa prijmú do :

a) 17. januára 2026 pre právne akty uvedené v bodoch 3 a 4 prílohy I a pre právne akty uvedené v bodoch 1, 10 a 11 prílohy II;

b) 17. januára 2027 pre právne akty uvedené v bodoch 1, 8, 9 a 10 prílohy I a pre právne akty uvedené v bodoch 5 a 9 prílohy II;

c) 17. januára 2028 pre právne akty uvedené v bodoch 6, 11 a 12 prílohy I a pre právne akty uvedené v bodoch 2, 3, 4 a 8 prílohy II a

d) 17. januára 2029 pre právne akty uvedené v bodoch 2, 5, 7 a 13 prílohy I a pre právne akty uvedené v bodoch 6 a 7 prílohy II.

Článok 11

Odborná príprava

1. Členské štáty zabezpečia, aby bola dotknutým odborníkom z oblasti justície a príslušným orgánom ponúknutá odborná príprava potrebná na efektívne využívanie decentralizovaného informačného systému a na vhodné zavádzanie videokonferencie alebo iných technológií diaľkovej komunikácie. Bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť súdnictva a rozdiely v organizácii súdnictva v rámci Únie, a s náležitým ohľadom na nezávislosť právnického povolania členské štáty podporujú takúto odbornú prípravu sudcov, prokurátorov a iných odborníkov z oblasti justície.

2. Komisia zabezpečí, aby odborná príprava odborníkov z oblasti justície týkajúca sa efektívneho využívania decentralizovaného informačného systému patrila medzi priority odbornej prípravy podporované z príslušných finančných programov Únie.

3. Členské štáty nabádajú orgány, aby si vymieňali najlepšie postupy týkajúce sa videokonferencií s cieľom znížiť náklady a zvýšiť efektívnosť.

4. Komisia informuje členské štáty o možnosti podávania žiadostí o granty na podporu činností uvedených v odsekoch 1 a 3 v rámci príslušných finančných programov Únie.

Článok 12

Referenčný implementačný softvér

1. Komisia zodpovedá za vytvorenie, prístupnosť, vývoj a údržbu referenčného implementačného softvéru, ktorý sa členské štáty môžu rozhodnúť používať namiesto vnútroštátneho informačného systému ako svoj backendový systém. Vytvorenie, vývoj a údržba referenčného implementačného softvéru sa financujú zo všeobecného rozpočtu Únie.

2. Referenčný implementačný softvér bezplatne poskytuje a podporuje Komisia, ktorá tiež zaisťuje jeho údržbu.

3. Referenčný implementačný softvér ponúka spoločné rozhranie na komunikáciu s ostatnými vnútroštátnymi informačnými systémami.

Článok 13

Náklady na decentralizovaný informačný systém, európske elektronické miesto prístupu a vnútroštátne informačné systémy

1. Každý členský štát alebo subjekt prevádzkujúci autorizovaný prístupový bod e-CODEX v zmysle článku 3 bodu 4 nariadenia (EÚ) 2022/850 znáša náklady na montáž, prevádzku a údržbu prístupových bodov do decentralizovaného informačného systému, za ktoré je zodpovedný.

2. Každý členský štát alebo subjekt prevádzkujúci autorizovaný prístupový bod e-CODEX v zmysle článku 3 bodu 4 nariadenia (EÚ) 2022/850 znáša náklady na zriadenie a adaptáciu svojich príslušných vnútroštátnych alebo prípadne iných informačných systémov tak, aby boli interoperabilné s prístupovými bodmi, ako aj náklady na správu, prevádzku a údržbu týchto systémov.

3. Komisia informuje členské štáty o možnosti podávania žiadostí o granty na podporu činností uvedených v odsekoch 1 a 2 v rámci príslušných finančných programov Únie.

4. Orgány a agentúry Únie znášajú náklady na montáž, prevádzku a údržbu komponentov decentralizovaného informačného systému, ktoré patria do ich zodpovednosti.

5. Orgány a agentúry Únie znášajú náklady na zriadenie a prispôsobenie svojich systémov správy prípadov tak, aby boli interoperabilné s prístupovými bodmi, ako aj náklady na správu, prevádzku a údržbu týchto systémov.

6. Všetky náklady súvisiace s európskym elektronickým miestom prístupu znáša Komisia.

Článok 14

Ochrana odosielaných informácií

1. Príslušný orgán sa považuje za prevádzkovateľa v zmysle nariadení (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725 alebo smernice (EÚ) 2016/680, pokiaľ ide o spracúvanie osobných údajov odosielaných alebo prijímaných prostredníctvom decentralizovaného informačného systému.

2. Komisia sa považuje za prevádzkovateľa v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1725, pokiaľ ide o spracúvanie osobných údajov európskym elektronickým miestom prístupu.

3. Príslušné orgány zabezpečujú, aby sa na informácie, ktoré sa v rámci cezhraničných justičných postupoch odosielajú inému príslušnému orgánu a ktoré sa podľa právnych predpisov členského štátu, z ktorého sa odosielajú, považujú za dôverné, vzťahovali pravidlá v oblasti dôvernosti stanovené v práve Únie a vo vnútroštátnom práve členského štátu, do ktorého sa odosielajú.

Článok 15

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Tento výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Keď sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 16

Monitorovanie a hodnotenie

1. Štyri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti vykonávacích aktov uvedených v článku 10 ods. 3 písm. d) a potom každých päť rokov Komisia vykoná hodnotenie tohto nariadenia a predloží Európskemu parlamentu a Rade správu podloženú informáciami, ktoré Komisii dodajú členské štáty a zhromaždí Komisia. Súčasťou tejto správy Komisie je aj posúdenie vplyvu elektronickej komunikácie na rovnosť zbraní v rámci cezhraničných občianskoprávnych a trestných konaní. Komisia predovšetkým posúdi uplatňovanie článku 5. Na základe tohto posúdenia Komisia v prípade potreby predloží legislatívny návrh, ktorým sa členským štátom uloží povinnosť umožniť prístup k videokonferencii alebo iným technológiám diaľkovej komunikácie, pričom sa špecifikujú relevantné technológie a normy interoperability a zavedie sa justičná spolupráca s cieľom poskytnúť účastníkom konania prístup k infraštruktúre potrebnej na využívanie videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v priestoroch príslušných orgánov v členskom štáte, v ktorom sa účastník nachádza.

2. Pokiaľ sa neuplatní rovnocenný postup oznamovania podľa iných právnych aktov Únie, členské štáty každoročne predložia Komisii tieto informácie potrebné na vyhodnotenie fungovania a uplatňovania tohto nariadenia :

a) tri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti každého z vykonávacích aktov uvedených v článku 10 ods. 3, náklady vynaložené na zriadenie alebo prispôsobenie svojich príslušných vnútroštátnych informačných systémov tak, aby boli interoperabilné s prístupovými bodmi;

b) tri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti každého z vykonávacích aktov uvedených v článku 10 ods. 3 písm. b), dĺžka súdneho konania na prvom stupni od prijatia návrhu príslušným orgánom do dátumu rozhodnutia podľa právnych aktov uvedených v bodoch 3, 4 a 9 prílohy I, ak je takáto informácia k dispozícii;

c) tri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti každého z vykonávacích aktov uvedených v článku 10 ods. 3, dĺžka času potrebná na zaslanie informácií o rozhodnutí o uznaní a výkone rozsudku alebo súdneho rozhodnutia, alebo prípadne na zaslanie informácií o výsledkoch výkonu takéhoto rozsudku alebo súdneho rozhodnutia podľa právnych aktov uvedených v bodoch 1 až 7 a v bodoch 9 až 11 prílohy II; ak sú tieto údaje k dispozícii, poskytujú sa zoskupené podľa príslušného právneho aktu;

d) tri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti každého z vykonávacích aktov uvedených v článku 10 ods. 3, počet žiadostí zaslaných prostredníctvom decentralizovaného informačného systému v súlade s článkom 3 ods. 1 a 2, ak je takáto informácia k dispozícii.

3. Na účely vytvorenia vzorky určí každý členský štát jeden príslušný orgán alebo viac príslušných orgánov, ktoré budú zhromažďovať údaje o počte výsluchov, ktoré tieto orgány vykonali s využitím videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v súlade s článkami 5 a 6. Takéto údaje sa poskytujú Komisii poskytujú od 2. mája 2026.

4. Referenčný implementačný softvér a v prípade, že je na to uspôsobený, aj vnútroštátny backendový systém, sa naprogramujú tak, aby zhromažďovali údaje uvedené v odseku 2 písm. b), c) a d) a každoročne ich zasielali Komisii.

5. Členské štáty vynaložia maximálne úsilie na zhromažďovanie údajov uvedených v odseku 2 písm. b), c) a d).

Článok 17

Informácie, ktoré sa majú oznámiť Komisii

1. Členské štáty do 17. júla 2024 oznámia Komisii na účely sprístupnenia na Európskom portáli elektronickej justície tieto informácie:

a) údaje o vnútroštátnych informačných portáloch, pokiaľ existujú;

b) opis vnútroštátnych právnych predpisov a postupov vzťahujúcich sa na videokonferencie v súlade s článkami 5 a 6;

c) informácie o splatných poplatkoch ;

d) údaje o elektronických spôsoboch platby poplatkov splatných v cezhraničných prípadoch.

e) orgány s právomocou podľa právnych aktov uvedených v prílohách I a II, ak ešte neboli oznámené Komisii v súlade s uvedenými právnymi aktmi.

Členské štáty bezodkladne oznamujú Komisii všetky zmeny týkajúce sa informácií uvedených v prvom pododseku.

2. Ak sú členské štáty schopné uplatňovať článok 5 alebo 6 alebo prevádzkovať decentralizovaný informačný systém skôr, než sa vyžaduje podľa tohto nariadenia, oznámia to Komisii. Komisia elektronicky sprístupní tieto informácie, a to predovšetkým na Európskom portáli elektronickej justície.

KAPITOLA VII

ZMENY PRÁVNYCH AKTOV V OBLASTI JUSTIČNEJ SPOLUPRÁCE V OBČIANSKYCH A OBCHODNÝCH VECIACH

Článok 18

Zmena nariadenia (ES) č. 805/2004

V článku 13 ods. 1 nariadenia (ES) č. 805/2004 sa dopĺňa toto písmeno:

„e) doručenie elektronickými prostriedkami podľa článkov 19 a 19a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 (*).

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40).“

Článok 19

Zmeny nariadenia (ES) č. 1896/2006

Nariadenie (ES) č. 1896/2006 sa mení takto:

1. V článku 7 sa odsek 5 nahrádza takto:

„5. Návrh sa podáva prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie podľa článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 (*), v listinnej forme alebo akýmikoľvek inými komunikačnými prostriedkami vrátane elektronických, ktoré akceptuje členský štát pôvodu a ktoré sú dostupné súdu pôvodu.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 z 13.decembra 2023 o digitalizácii justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti v cezhraničných občianskych, obchodných a trestných veciach a o zmene niektorých aktov v oblasti justičnej spolupráce (Ú. v. EÚ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj).“;

2. V článku 7 ods. 6 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Návrh podpisuje navrhovateľ alebo, ak má ustanoveného právneho zástupcu, zástupca navrhovateľa. Ak sa návrh podáva v elektronickej forme v súlade s odsekom 5 tohto článku, požiadavka podpísať návrh musí byť splnená v súlade s článkom 7 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/2844. Elektronický podpis sa uznáva v členskom štáte pôvodu a nemôžu sa naň vzťahovať dodatočné požiadavky.“;

3. V článku 13 sa dopĺňa tento odsek:

„Európsky platobný rozkaz sa môže odporcovi doručiť elektronickými prostriedkami doručovania stanovenými v článkoch 19 a 19a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 (*).

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40).“

4. Článok 16 sa mení takto:

a) odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Odpor sa podáva prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie uvedeným v článku 4 nariadenia (EÚ) 2023/2844, v listinnej forme alebo akýmikoľvek inými komunikačnými prostriedkami vrátane elektronických, ktoré akceptuje členský štát pôvodu a ktoré sú dostupné súdu pôvodu.“;

b) v odseku 5 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Odpor podpisuje odporca alebo, ak má ustanoveného právneho zástupcu, jeho zástupca. Ak sa odpor podáva v elektronickej forme v súlade s odsekom 4 tohto článku, požiadavka podpísať odpor musí byť splnená v súlade s článkom 7 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/2844. Elektronický podpis sa uznáva v členskom štáte pôvodu a nemôžu sa naň vzťahovať dodatočné požiadavky.“

Článok 20

Zmeny nariadenia (ES) č. 861/2007

Nariadenie (ES) č. 861/2007 sa mení takto:

1. V článku 4 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Navrhovateľ začne európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vyplnením vzorového tlačiva A, ako je uvedené v prílohe I k tomuto nariadeniu, a jeho podaním na príslušný súd alebo tribunál osobne, poštou alebo prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie uvedeným v článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 (*) alebo akýmikoľvek inými komunikačnými prostriedkami, ako je fax alebo elektronická pošta, ktoré sú prijateľné pre členský štát, v ktorom sa konanie začína. Tlačivo obsahuje opis dôkazov, ktoré podporujú pohľadávku, a prípadne sa k nemu pripoja akékoľvek príslušné podporné dokumenty.

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 z 13.decembra 2023 o digitalizácii justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti v cezhraničných občianskych, obchodných a trestných veciach a o zmene niektorých aktov v oblasti justičnej spolupráce (Ú. v. EÚ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj).“

2. V článku 13 ods. 1 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) poštovým doručovaním,“

3. V článku 13 ods. 1 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) elektronickými prostriedkami podľa článkov 19 a 19a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 (*); alebo

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40).“

4. V článku 13 ods. 1 sa dopĺňa toto písmeno:

„c) prostredníctvom európskeho elektronického miesta prístupu zriadeného podľa článku 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/2844 za predpokladu, že adresát dal vopred výslovný súhlas s použitím týchto prostriedkov na doručovanie písomností v priebehu príslušného európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu.“

5. V článku 13 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Každá komunikácia medzi súdom alebo tribunálom a stranami alebo inými osobami zúčastnenými na konaní, ktorá nie je uvedená v odseku 1, sa vykonáva buď prostredníctvom:

a) elektronických prostriedkov s potvrdením o doručení, ak sú takéto prostriedky technicky dostupné a prípustné v súlade s procesnými pravidlami členského štátu, v ktorom sa príslušné európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vedie, za predpokladu, že daná strana alebo osoba vopred akceptovala takéto prostriedky komunikácie, alebo sa na ňu v súlade s procesnými pravidlami členského štátu, v ktorom má táto strana alebo osoba bydlisko alebo obvyklý pobyt, vzťahuje právna povinnosť takéto prostriedky komunikácie akceptovať, alebo

b) prostriedkov elektronickej komunikácie uvedeným v článku 4 nariadenia (EÚ) 2023/2844.“

6. V článku 15a sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Členské štáty zabezpečia, aby strany mohli uskutočňovať elektronické platby súdnych poplatkov pomocou prostriedkov diaľkovej platby, ktoré stranám umožnia uskutočňovať platby aj z ktoréhokoľvek iného členského štátu, než je členský štát, v ktorom sa súd alebo tribunál nachádza, v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) 2023/2844.“

Článok 21

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 606/2013

Nariadenie (EÚ) č. 606/2013 sa mení takto:

1. V článku 8 ods. 2 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Ak má osoba predstavujúca riziko pobyt v členskom štáte pôvodu, oznámenie sa uskutoční v súlade s právom tohto členského štátu. Ak má osoba predstavujúca riziko pobyt v inom členskom štáte, ako je členský štát pôvodu, oznámenie sa uskutoční doporučenou listovou zásielkou s potvrdením o doručení alebo rovnocenným spôsobom alebo elektronickými prostriedkami doručovania stanovenými v článkoch 19 a 19a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 (*). Ak má osoba predstavujúca riziko pobyt v tretej krajine, oznámenie sa uskutoční doporučenou listovou zásielkou s potvrdením o doručení alebo rovnocenným spôsobom.

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40).“

2. V článku 11 ods. 4 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Ak má osoba predstavujúca riziko pobyt v dožiadanom členskom štáte, oznámenie sa uskutoční v súlade s právom toho členského štátu. Ak má osoba predstavujúca riziko pobyt v inom členskom štáte, ako je dožiadaný členský štát, oznámenie sa uskutoční doporučenou listovou zásielkou s potvrdením o doručení alebo rovnocenným spôsobom alebo elektronickými prostriedkami doručovania stanovenými v článkoch 19 a 19a nariadenia (EÚ) 2020/1784. Ak má osoba predstavujúca riziko pobyt v tretej krajine, oznámenie sa uskutoční doporučenou listovou zásielkou s potvrdením o doručení alebo rovnocenným spôsobom.“

Článok 22

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 655/2014

Nariadenie (EÚ) č. 655/2014 sa mení takto:

1. V článku 8 sa odsek 4 nahrádza takto:

„4. Návrh a podporné dokumenty sa môžu predložiť pomocou akéhokoľvek komunikačného prostriedku vrátane elektronického, ktorý sa akceptuje podľa procesných noriem členského štátu, v ktorom sa návrh podal, alebo prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie uvedeným v článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 (*).

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 z 13.decembra 2023 o digitalizácii justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti v cezhraničných občianskych, obchodných a trestných veciach a o zmene niektorých aktov v oblasti justičnej spolupráce (Ú. v. EÚ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj).“

2. V článku 17 sa odsek 5 nahrádza takto:

„5. Rozhodnutie o návrhu sa oznámi veriteľovi v súlade s postupom pre rovnocenný vnútroštátny príkaz ustanoveným v právnom poriadku členského štátu pôvodu alebo prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie uvedeným v článku 4 nariadenia (EÚ) 2023/2844.“

3. Článok 29 sa nahrádza takto:

„*Článok 29*

Zasielanie písomností

1. Keď sa v tomto nariadení stanovuje zasielanie písomností v súlade s týmto článkom, toto zasielanie sa vykoná v súlade s nariadením (EÚ) 2023/2844, pokiaľ ide o komunikáciu medzi orgánmi, alebo akýmkoľvek vhodným spôsobom, ak komunikáciu vykonávajú veritelia, pokiaľ obsah doručenej písomnosti verne zodpovedá zaslanej písomnosti a všetky informácie v nej obsiahnuté sú ľahko čitateľné.

2. Súd alebo orgán, ktorému sa doručili písomnosti v súlade s odsekom 1 tohto článku, do konca pracovného dňa nasledujúceho po dni doručenia zašle:

a) orgánu, ktorý písomnosti odoslal, potvrdenie o doručení v súlade s článkom 3 nariadenia (EÚ) 2023/2844 alebo

b) veriteľovi alebo banke, ktoré písomnosti zaslali, čo najrýchlejším spôsobom potvrdenie o doručení.

Súd alebo orgán, ktorému sa doručili písomnosti v súlade s odsekom 1 tohto článku, použije štandardné tlačivo pre potvrdenie o doručení stanovené prostredníctvom vykonávacích aktov prijatých v súlade s konzultačným postupom podľa článku 52 ods. 2.“

4. Článok 36 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Opravný prostriedok podľa článkov 33, 34 alebo 35 sa podáva na tlačive opravného prostriedku stanovenom prostredníctvom vykonávacích aktov prijatých v súlade s konzultačným postupom podľa článku 52 ods. 2.

Môže sa podať kedykoľvek:

a) akýmkoľvek komunikačným prostriedkom vrátane elektronických prostriedkov, ktorý sa akceptuje podľa procesných pravidiel členského štátu, v ktorom sa podáva alebo

b) prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie uvedeným v článku 4 nariadenia (EÚ) 2023/2844.“;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. S výnimkou prípadu, keď opravný prostriedok podal dlžník podľa článku 34 ods. 1 písm. a) alebo článku 35 ods. 3, rozhodne sa o ňom po tom, ako mali obaja účastníci možnosť vyjadriť sa, a to aj pomocou takých vhodných prostriedkov komunikačnej technológie, ktoré sú dostupné a akceptujú sa podľa vnútroštátneho právneho poriadku každého z dotknutých štátov alebo prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie uvedeným v nariadení (EÚ) 2023/2844.“

Článok 23

Zmeny nariadenia (EÚ) 2015/848

Nariadenie (EÚ) 2015/848 sa mení takto:

1. V článku 42 ods. 3 sa prvá veta nahrádza takto:

„Spolupráca uvedená v odseku 1 tohto článku sa uskutočňuje v súlade s článkom 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 (*)**.**

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 z 13.decembra 2023 o digitalizácii justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti v cezhraničných občianskych, obchodných a trestných veciach a o zmene niektorých aktov v oblasti justičnej spolupráce (Ú. v. EÚ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj).“;

2. Článok 53 sa nahrádza takto:

„*Článok 53*

Právo prihlasovať pohľadávky

Každý zahraničný veriteľ môže prihlásiť svoje pohľadávky do insolvenčného konania prostredníctvom akýchkoľvek komunikačných prostriedkov, ktoré sú prípustné podľa práva štátu, v ktorom sa konanie začalo, alebo prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie uvedeným v článku 4 nariadenia (EÚ) 2023/2844.

Na samotné prihlasovanie pohľadávok sa nevyžaduje zastúpenie advokátom alebo iným príslušníkom právnického povolania.“

3. V článku 57 ods. 3 sa prvá veta nahrádza takto:

„Spolupráca uvedená v odseku 1 tohto článku sa uskutočňuje v súlade s článkom 3 nariadenia (EÚ) 2023/2844.“

Článok 24

Zmeny nariadenia (EÚ) 2020/1784

Nariadenie (EÚ) 2020/1784 sa mení takto:

1. V článku 12 sa odsek 7 nahrádza takto:

„7. Na účely odsekov 1 a 2 diplomatickí zástupcovia alebo konzulárni úradníci v prípadoch, keď sa doručenie vykonáva podľa článku 17, a orgány alebo osoby v prípadoch, keď sa doručenie vykonáva podľa článku 18, 19, 19a alebo 20, informujú adresáta, že môže odmietnuť prijať písomnosť a že tlačivo L v prílohe I alebo písomné vyhlásenie o odmietnutí prijať písomnosť sa musí zaslať uvedeným zástupcom alebo úradníkom alebo uvedeným orgánom alebo osobám.“

2. V článku 13 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. Tento článok sa tiež uplatňuje na iné spôsoby odosielania a doručovania súdnych písomností podľa oddielu 2 s výnimkou článku 19a.“

3. Vkladá sa tento článok:

„Článok 19a

Elektronické doručovanie prostredníctvom európskeho elektronického prístupového bodu

1. Doručenie súdnych písomností sa môže vykonať priamo osobe, ktorá má známu adresu na doručovanie v inom členskom štáte, prostredníctvom európskeho elektronického miesta prístupu zriadeného podľa článku 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 (*) za predpokladu, že adresát dal vopred výslovný súhlas s použitím uvedených elektronických prostriedkov na doručovanie písomností v priebehu dotknutého súdneho konania.

2. Adresát potvrdí prijatie písomností prostredníctvom potvrdenia o prijatí obsahujúceho aj dátum prijatia. Za dátum doručenia písomností sa považuje dátum uvedený v potvrdení o prijatí. To isté pravidlo platí v prípade doručenia odmietnutých písomností opraveného v súlade s článkom 12 ods. 5.

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 z 13.decembra 2023 o digitalizácii justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti v cezhraničných občianskych, obchodných a trestných veciach a o zmene niektorých aktov v oblasti justičnej spolupráce (Ú. v. EÚ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj).“

4. V článku 37 sa dopĺňa tento odsek:

„3. Článok 19a sa uplatňuje od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po uplynutí dvoch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti vykonávacích aktov uvedených v článku 10 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2023/2844.“

KAPITOLA VIII

ZMENY PRÁVNYCH AKTOV V OBLASTI JUSTIČNEJ SPOLUPRÁCE V TRESTNÝCH VECIACH

Článok 25

Zmeny nariadenia (EÚ) 2018/1805

Nariadenie (EÚ) 2018/1805 sa mení takto:

1. V článku 4 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Príkaz na zaistenie sa zasiela prostredníctvom osvedčenia k príkazu na zaistenie. Vydávajúci orgán zašle osvedčenie k príkazu na zaistenie uvedené v článku 6 priamo vykonávajúcemu orgánu alebo, v príslušných prípadoch, ústrednému orgánu uvedenému v článku 24 ods. 2.“

2. V článku 7 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Vykonávajúci orgán podá vydávajúcemu orgánu správu o vykonaní príkazu na zaistenie, vrátane opisu zaisteného majetku a prípadne s odhadom jeho hodnoty. Takáto správa sa podá bezodkladne po tom, ako bol vykonávajúci orgán informovaný o vykonaní príkazu na zaistenie.“

3. V článku 8 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. Každé rozhodnutie o neuznaní alebo nevykonaní príkazu na zaistenie sa prijme bezodkladne a okamžite sa oznámi vydávajúcemu orgánu.“

4. V článku 9 sa odsek 4 nahrádza takto:

„4. Vykonávajúci orgán bezodkladne oznámi rozhodnutie o uznaní a vykonaní príkazu na zaistenie vydávajúcemu orgánu.“

5. V článku 10 sa odseky 2 a 3 nahrádzajú takto:

„2. Vykonávajúci orgán okamžite informuje vydávajúci orgán o odklade vykonania príkazu na zaistenie s uvedením dôvodov odkladu a, ak je to možné, predpokladaného trvania odkladu.

3. Ihneď ako zaniknú dôvody odkladu, vykonávajúci orgán okamžite prijme opatrenia potrebné na vykonanie príkazu na zaistenie a informuje o tom vydávajúci orgán.“

6. V článku 12 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Vykonávajúci orgán môže pri zohľadnení okolností prípadu predložiť vydávajúcemu orgánu odôvodnenú žiadosť o ohraničenie obdobia, počas ktorého má byť majetok zaistený. Takáto žiadosť vrátane akýchkoľvek príslušných podporných informácií sa zašle priamo vydávajúcemu orgánu. Pri skúmaní takejto žiadosti zohľadní vydávajúci orgán všetky záujmy vrátane záujmov vykonávajúceho orgánu. Vydávajúci orgán odpovie na žiadosť čo najskôr. Ak vydávajúci orgán nesúhlasí s časovým ohraničením, o dôvodoch informuje vykonávajúci orgán. V takom prípade zostane majetok zaistený v súlade odsekom 1. Ak vydávajúci orgán neodpovie do šiestich týždňov od doručenia žiadosti, vykonávajúci orgán už nebude povinný príkaz na zaistenie vykonať.“

7. V článku 14 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Príkaz na konfiškáciu sa zasiela prostredníctvom osvedčenia k príkazu na konfiškáciu. Vydávajúci orgán zašle osvedčenie k príkazu na konfiškáciu uvedené v článku 17 priamo vykonávajúcemu orgánu alebo, v príslušných prípadoch, ústrednému orgánu uvedenému v článku 24 ods. 2.“

8. V článku 16 ods. 3 sa úvodná formulácia nahrádza takto:

„Vydávajúci orgán okamžite informuje vykonávajúci orgán, ak: “

9. V článku 18 sa odsek 6 nahrádza takto:

„6. Vykonávajúci orgán ihneď po vykonaní príkazu na konfiškáciu informuje vydávajúci orgán o výsledku vykonania.“

10. V článku 19 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. Každé rozhodnutie o neuznaní alebo nevykonaní príkazu na konfiškáciu sa prijme bezodkladne a okamžite sa oznámi vydávajúcemu orgánu.“

11. V článku 20 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Vykonávajúci orgán bezodkladne oznámi rozhodnutie o uznaní a vykonaní príkazu na konfiškáciu vydávajúcemu orgánu.“

12. V článku 21 sa odseky 3 a 4 nahrádzajú takto:

„3. Vykonávajúci orgán bezodkladne informuje vydávajúci orgán o odklade vykonania príkazu na konfiškáciu s uvedením dôvodov odkladu a, ak je to možné, predpokladaného trvania odkladu.

4. Ihneď ako zaniknú dôvody odkladu, vykonávajúci orgán bezodkladne prijme opatrenia potrebné na vykonanie príkazu na konfiškáciu a informuje o tom vydávajúci orgán.“

13. V článku 25:

a) sa názov sa nahrádza takto:

„Komunikačné prostriedky“;

b) sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. S výnimkou komunikácie podľa článku 8 ods. 2 a 4, článku 9 ods. 5, článku 19 ods. 2, článku 20 ods. 4 a článku 29 ods. 3 sa úradná komunikácia medzi vydávajúcim orgánom a vykonávajúcim orgánom podľa tohto nariadenia uskutočňuje v súlade s článkom 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 (*).

2. Ak členský štát určil ústredný orgán, odsek 1 sa uplatní aj na úradnú komunikáciu s ústredným orgánom iného členského štátu.

3. Vydávajúci orgán a vykonávajúci orgán sa v prípade potreby navzájom bezodkladne poradia akýmikoľvek vhodnými komunikačnými prostriedkami, aby sa zabezpečilo účinné uplatňovanie tohto nariadenia.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2844 z 13.decembra 2023 o digitalizácii justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti v cezhraničných občianskych, obchodných a trestných veciach a o zmene niektorých aktov v oblasti justičnej spolupráce (Ú. v. EÚ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj).“

14. V článku 27 sa odseky 2 a 3 nahrádzajú takto:

„2. Vydávajúci orgán okamžite informuje vykonávajúci orgán o späťvzatí príkazu na zaistenie alebo príkazu na konfiškáciu a o každom rozhodnutí alebo opatrení, v dôsledku ktorého je príkaz na zaistenie alebo príkaz na konfiškáciu vzatý späť.

3. Vykonávajúci orgán zastaví vykonávanie príkazu na zaistenie alebo príkazu na konfiškáciu hneď, ako je informovaný vydávajúcim orgánom podľa odseku 2, pokiaľ vykonávanie ešte nebolo dokončené. Vykonávajúci orgán zašle bezodkladne vydávajúcemu štátu potvrdenie o zastavení.“

15. V článku 31 ods. 2 sa tretí pododsek nahrádza takto:

„Porady alebo aspoň ich výsledok sa zaznamenajú.“

KAPITOLA IX

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 26

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Uplatňuje sa od 1. mája 2025.

3. Články 3 a 4 sa však uplatňujú od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po uplynutí dvoch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti príslušných vykonávacích aktov uvedených v článku 10 ods. 3, ktorými sa zriaďuje decentralizovaný informačný systém pre každý z právnych aktov uvedených v prílohách I a II.

4. Články 3 a 4 sa uplatňujú na konania začaté odo dňa uvedeného v odseku 3 tohto článku.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Štrasburgu 13. decembra 2023

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predseda*
R. METSOLA	P. NAVARRO RÍOS

PRÍLOHA I

Právne akty v oblasti justičnej spolupráce v občianskych a obchodných veciach

1. Smernica Rady 2003/8/ES z 27. januára 2003 o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch.

2. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky.

3. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze.

4. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

5. Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti.

6. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve.

7. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie).

8. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach.

9. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 655/2014 z 15. mája 2014 o zavedení konania týkajúceho sa európskeho príkazu na zablokovanie účtov s cieľom uľahčiť cezhraničné vymáhanie pohľadávok v občianskych a obchodných veciach.

10. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní.

11. Nariadenie Rady (EÚ) 2016/1103 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových režimov manželov.

12. Nariadenie Rady (EÚ) 2016/1104 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev.

13. Nariadenie Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí.

PRÍLOHA II

Právne akty v oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach

1. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi.

2. Rámcové rozhodnutie Rady 2003/577/SVV z 22. júla 2003 o vykonaní príkazu na zaistenie majetku alebo dôkazov v Európskej únii ([1]).

3. Rámcové rozhodnutie Rady 2005/214/SVV z 24. februára 2005 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na peňažné sankcie.

4. Rámcové rozhodnutie Rady 2006/783/SVV zo 6. októbra 2006 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na príkazy na konfiškáciu.

5. Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii.

6. Rámcové rozhodnutie Rady 2008/947/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky a probačné rozhodnutia na účely dohľadu nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami.

7. Rámcové rozhodnutie Rady 2009/829/SVV z 23. októbra 2009 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozhodnutia o opatreniach dohľadu ako alternatíve väzby medzi členskými štátmi Európskej únie.

8. Rámcové rozhodnutie Rady 2009/948/SVV z 30. novembra 2009 o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní ([2]).

9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ z 13. decembra 2011 o európskom ochrannom príkaze.

10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach.

11. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1805 zo 14. novembra 2018 o vzájomnom uznávaní príkazov na zaistenie a príkazov na konfiškáciu.

([1]) Ú. v. EÚ L 196, 2.8.2003, s. 45.
([2]) Ú. v. EÚ L 328, 15.12.2009, s. 42.